

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Tori Vallavalitsus
tori@torivald.ee
Pärnu mnt 12
Sindi linn, Tori vald, Pärnumaa

19.12.2025 nr 5.1-3/31924-1

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 157 lõige 3 ja lastekaitse seaduse (LasteKS) § 38 lõige 6.
- 1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti: Tori Vallavalitsuse lastekaitsetöötajate vastavust lastekaitse seaduse (LasteKS) §des 19 ja 20 sätestatud nõuetele, hinnati, kas kohaliku omavalitsuse üksus on loonud tingimused lastekaitse töö tegemiseks ning analüüsi lastekaitsetöö menetlusi Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris (STAR).
- 1.3. Järelevalve teostamise koht: Tori Vallavalitsus (registrikood 77000341), aadress Pärnu mnt 12, Sindi linn, Tori vald, Pärnumaa. Kontaktandmed: telefon +372 445 1881, e-post tori@torivald.ee.
- 1.4. Paikvaatluse aeg: 07.10.2025, kell 11.00-13.00.
- 1.5. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti (SKA) üldosakonna järelevalve talituse juhtivspetsialist Aasa Harjak, peaspetsialistid Thea Tänav ja Monika Aun.
- 1.6. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: paikvaatlus, kirjalik küsitlemine, intervjuu, dokumentide ja STAR andmete analüüs.
- 1.7. Järelevalvetoimingute juures osalesid: Abivallavanem Priit Ruut, lastekaitse nõunik Liina Lelov-Aasmaa, lastekaitse spetsialistid Natalja Zadunaiskaja-Kiviselg, Geiu Vahtra, Krista Palk ja Gerlin Kõre.

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

SKA tuvastas, et Tori Vallavalitsus ei ole järginud järgmisi õigusaktides sätestatud nõudeid:

- 2.1 LasteKS § 17 lõige 1 punkt 3**, mille kohaselt on kohaliku omavalitsuse ülesanne abivajavast lapsest teada saamisel viivitamata lapse abivajaduse hindamine ja lapse abistamiseks meetmete pakkumine.

Lastekaitsetöötajad ei ole kontrollitud menetlustes viitenumbritega 24274432429, 24274994582 ja 23262964469 lapsest teada saamisel viivitamata hinnanud lapse abivajadust ega lapse abistamiseks meetmeid pakkunud.

2.2 LasteKS §21, mille kohaselt tuleb lähtuda lapse huvidest.

Lastekaitsetöötaja ei ole kontrollitud menetluses viitenumbriga 24274994582 lähtunud lapse huvidest ega viivitamatult hinnanud lapse abivajadust, et pakkuda abistamisel meetmeid.

2.3 LasteKS § 21 lõige 2 punkt 2, mille kohaselt tuleb lapse huvide väljaselgitamiseks selgitada lapsele kavandatava otsuse sisu ja põhjuseid, kuulata laps ära tema vanust ja arengutaset arvestades sobival viisil ning võtta lähtuvalt lapse vanusest ja arengutasemest tema arvamus arvesse ühe asjaoluna huvide väljaselgitamisel.

Lastekaitsetöötaja ei ole kontrollitud menetluses viitenumbritega 24274994582 kuulanud last ära tema vanust ja arengutaset arvestades sobival viisil.

2.4 LasteKS § 28 lõige 1, mille kohaselt tuleb enne abivajavale lapsele sobiva meetme kohaldamist hinnata lapse abivajadust koosmõjus **LasteKS § 17 lõike 1 punktiga 3**, mille kohaselt on KOVi kohustus abivajavast lapsest teada saamisel viivitamata lapse abivajaduse hindamine ja lapse abistamiseks meetmete pakkumine.

Lastekaitsetöötajad ei ole kontrollitud menetlustes viitenumbritega 24275033801 enne teenusele suunamist hinnanud lapse abivajadust.

2.5 LasteKS § 28 lõige 2, mille kohaselt peab lapse abivajadust hinnates lastekaitsetöötaja või lapsega töötav isik andma hinnangu lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile ning last kasvatava isiku vanemlikele oskustele.

Lastekaitsetöötajad ei ole kontrollitud menetlustes viitenumbritega 24274479164 ja 24274994582 andnud hinnangut lapse abivajadusele st lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile.

2.6 LasteKS § 29 lõige 3, mille kohaselt peab kohaliku omavalitsuse üksus kümne päeva möödumisel abivajavast lapsest teada saamisest tegema otsuse juhtumikorralduse algatamiseks või algatamata jätmiseks või juhtumi edastamiseks pädevale ametiisikule.

Lastekaitsetöötajad ei ole kontrollitud menetlustes viitenumbriga 25278676980, 23263319868, 23262964469 ja 25279367009 teinud otsust juhtumikorralduse algatamiseks ega algatamata jätmiseks või juhtumi edastamiseks pädevale isikule kümne päeva jooksul peale abivajadusest teada saamist.

2.7 SHS § 144 lõige 1 punkt 8, mille kohaselt tuleb kohaliku omavalitsuse üksusel kanda STARi sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimääruses kehtestatud korras andmed lastekaitseaduse tähenduses abivajava lapse ning abivajava lapse juhtumiga seotud kohtulahendite, toimingute ja menetlustoimingute kohta koosmõjus **Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimääruse § 15 lõikega 2**, mille kohaselt tuleb STARi kanda juhtumiga seotud andmed viie tööpäeva jooksul.

Lastekaitsetöötajad ei ole kontrollitud menetlustes viitenumbriga 24275033801 ja 24274479164, 25279367009 kandnud abivajava lapse juhtumiga seotud toiminguid STARi sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimääruses kehtestatud korras andmed lastekaitseaduse tähenduses abivajava lapse ning abivajava lapse juhtumiga seotud menetlustoimingute kohta.

SKA tuvastas nõuete täitmises rikkumisi, kuid vaatamata puudustele on lastekaitsetöötajad teinud enamikes juhtumites aktiivset juhtumikorralduslikku tööd ning lapsed ei ole jäänud vajaliku abi ja toetuseta. Arvestades, et Tori Vallavalitsus on tutvunud 19.12.2025 edastatud juhtumite menetlemise analüüsiga nr 5.1-3/31898-1 ning lastekaitsetöötajad püüavad edaspidises juhtumitöös puuduseid vältida, lõpetab SKA haldusmenetluse.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

3.1 Tori valla üldandmed ja lastekaitsetöö korraldus

Tori haldusterritooriumil elab 25.09.2025 seisuga 2957 alla 19-aastast last, kellest 245 lapsel on tuvastatud puue. Tori Vallavalitsus on määranud eestkostjaks viiele alaealisele lapsele. Lisaks on Tori Vallavalitsuse eestkostel neli täisealiseks saanud noort, keda toetatakse sujuva ja turvalise üleminekuga järelhooldusele või iseseisvasse täiskasvanuelli.

Lastekaitse valdkonda juhib lastekaitseenõunik Liina Lelov-Aasmaa ning vallas töötab neli lastekaitse spetsialisti Natalja Zadunaiskaja-Kiviselg, Geiu Vahtra, Krista Palk ja Gerlin Kõre. Kõikidel spetsialistidel on seadusega esitatavad nõuded täidetud sh omavad kehtivat sotsiaaltöötaja kutset spetsialiseerumisega lastekaitsele.

Tori Vallavalitsus kontrollib vähemalt kord aastas LasteKSs § 20 sätestatud piirangute puudumist kõikide lastega töötavate teenistujatel. Andmeid on viimati kontrollitud 19.05.2025.

Lastekaitsetöötajatele jagab jooksvalt tööülesandeid lastekaitseenõunik vaadates eelnevalt töötajate töös olevate jooksvate juhtumite arvu ja muude tööülesannete osakaalu. Siiski ei ole tööjaotus rangelt reglementeeritud ning on olukordi, mil lastekaitsetöötajad võtavad juhtumeid vaba tahte alusel ning isemõtleva meeskonnana avaldavad soovi tööjaotuse otsustamise üle. Aja jooksul on välja kujunenud juhtumid mis sobivad nt mõnele töötajale rohkem kui teisele (nt on mõne lastekaitsetöötaja tugevus teismelised, teise jaoks jällegi mõni muu sihtgrupp). Eestkostel olevad lapsed jäävad volikirja alusel tavapäraselt sellele lastekaitsetöötajale, kes on perekonnaga varasemalt klienditööd teinud.

Lastekaitsetöötajatele on võimalus regulaarselt osa võtta erinevatest koolitustest (sh tasulistel koolitustel). Pärast SKA supervisioonide pakkumise lõpetamist on lastekaitse spetsialistidele organiseeritud Tori valla poolt ühel korral supervisiooni, kuid lastekaitsetöötajate hinnangul selle jätkamiseks vajadus puudub. Enam jaolt on kollektiivis tegemist pikaajaliste töötajatega, kelle hinnangul on supervisiooniformaadid ennast ammendanud.

Tori Vallavalitsuse [kodulehel](#) on kajastatud vajalikud teenused/toimingud lapse ja perede toetamise võimalustest. Lastekaitsealast teavitustööd tehakse Tori valla uudisteportaalil, kodulehel ja sotsiaalmeedias, kus tutvustatakse lastekaitsetööd, jagatakse infot arenduste, seadusemuudatuste kohta ning julgustatakse vanemaid pöörduma.

3.2 Järelevalve menetlus

Järelevalve lastekaitsetöö üle algatati 16.09.2025. Järelevalve teostamisel kontrolliti lastekaitsetöö korraldamise vastavust õigusaktidele ning hooldus- ja/või suhtlusõigusega seotud juhtumeid.

Järelevalvemenetluses esitatud lastekaitse valdkonda puudutavatele küsimustele vastasid lastekaitseenõunik ja lastekaitsetöötajad. Vastustes kirjeldati omavalitsuse lastekaitsetöö korraldust, pakutavaid teenuseid, lastekaitse prioriteete aastatel 2024/2025 ning laste õiguste ja heaolu tagavaid põhimõtteid. Lisaks anti ülevaade lastekaitse tööprotsessidest hooldus- ja/või suhtlusõigusega seotud juhtumite vaates ning temaatikaga seotud koostööpartneritest/võrgustikuliikmetest.

Paikvaatlus ja vestlused lastekaitseenõunikuga ning lastekaitsetöötajatega toimusid Tori Vallavalitsuses 07.10.2025.

Järelevalve raames küsiti tagasisidet koostööpartneritelt, küsimustele vastasid 10 võrgustikuliiget, kes hindasid kümne punkti süsteemis koostööd Tori Vallavalitsusega kokkuvõttes 8,8-le punktile.

Koostöö kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajatega on valdavalt hinnatud väga heaks, professionaalseks, tulemuslikuks ning lahendustele orienteerituks. Suhtlus toimub peamiselt juhtumipõhiselt ning vajadusest lähtuvalt, kasutades e-kirja, telefoni ja võrgustikukohtumisi. Enamik hindajaid rõhutab lastekaitsetöötajate kiiret reageerimist, koostöövalmidust ja lapsest lähtuvat lähenemist. Keeruliste ja koheselt sekkumist vajavate juhtumite puhul on lastekaitsetöötajad tegutsenud ka töövälisel ajal, seades esikohale lapse turvalisuse ja heaolu. Lastekaitse spetsialiste kirjeldatakse kui usaldusväärseid, kättesaadavaid ja „südamega töötajaid“.

Kitsaskohana on esile toodud puudulikku tagasiside edastamist, tugiisikute vähesust, mis mõjutab/takistab erivajadustega lastele vajalike toetusmeetmete rakendamist. Samuti rõhutatakse süsteemsete ja regulaarsete koostöökohtumiste vajalikkust, et olla ühises infovoos. Ettepanekuna tuuakse välja, et möödarääkimiste ennetamiseks on hea kui memo/kokkulepped edastatakse ka teistele osapooltele.

Koostööpartnerid tunnustavad lastekaitsetöötajate professionaalsust, koostöövalmidust ning lapse huvidest lähtuvat tegutsemist.

3.3 Paikvaatluse ja küsitluse kokkuvõte

Tori valla lastekaitse valdkonna 2025. aasta prioriteedid/tegevused jätkavad 2024. aastal seatud prioriteete. Keskseks põhimõtteks on lapse õiguste ja huvide kaitse, kus erilise tähelepanu all on lapse arvamuse kuulamine ja tema kaasamine teda puudutavate otsuste tegemisse, lähtudes lapse parimast huvist ja heaolust. Lapse õiguste ja parima huvi esikohale seadmine kajastub nii juhtumikorralduses kui ka valla lastekaitse valdkonna strateegilistes valikutes.

Varajase märkamise ja ennetustöös on 2025 aasta eesmärgina välja toodud varasemast veelgi tihedam koostöö haridusasutuste, kogukonna ning tervishoiusüsteemiga, et märgata varakult murekohti, enne kriiside süvenemist.

Lisaks on lastekaitse valdkonna prioriteediks perede tugevdamine läbi vanemlusprogrammide, majandusliku/sotsiaalse abi või läbi muu teenuste tagamise kaudu. Nelja aasta jooksul on toimunud vanemlusprogramm „Imelised Aastad“ (2x aastas) ning Gordoni perekooli suhtlustreening (alates 2025).

Tori valla kõik lastekaitse spetsialistid osalevad pilootprojekti „[Turvalisuse märgid](#)“, mille läbimine annab lastekaitse spetsialistide hinnangul võimaluse tõsta lastekaitse teenuse kvaliteeti ja läheneda peredele viisil, mis võimaldaks pere iseseisva toimetuleku ja lapse turvalise arengukeskkonna loomisel anda just perele suurem vastutus. Olulisena peetakse, et laps kasvaks oma bioloogilises perekonnas ning hea kui saab ennetada/vältida olukordi, kus sundsekkumine osutub vältimatuks. Lastekaitse spetsialistidele makstakse projektis osalemise eest lisatasu.

Tori vald on 2025a edukalt läbinud projektitaotluse „Asendushoolduse peremajade rajamise ja rekonstrueerimise toetamise taotluse“ ning innukalt ollakse omalt poolt valmis looma oma valla lastele perekodu. Hetke seisuga asendushooldusteenusel viibivad lapsed on jaotunud üle Eesti ja teenuskoha osaks saab määravaks see, et millise teenuseosutaja juures on vabu kohti. See aga ei pruugi alati lähtuda lapse parimast huvist ja lapse asukoht mõjutab suuresti lapse sidemeid päritoluperekonnaga ja raskendab ka eestkostjaks määratud lastekaitsetöötaja tööd.

Tori valla lastekaitse spetsialistide hinnangul ei piirdu lastekaitsetöö vaid kriiside lahendamise, vaid hõlmab igale lapsele võrdse ligipääsu tagamist haridusele, huvitegevusele, vaimse tervise toetamisele ja arenguvõimalustele. Erilist tähelepanu vajavatele lastele, kellel esineb riskikäitumist, on üle elanud trauma või ilmneb mingi muu erivajadus, on Tori vald lastekaitse spetsialistide eestvedamisel korraldanud juba 10 aastat suvisi laagreid, et tugevdada laste toimetuleku oskusi ja pakkuda turvalist arengukeskkonda. Laagreid rahastab vald ja/või koostööpartner Soomest.

Aastatel 2023-2025 on Tori vallas tegeletud 58 hooldus- ja/või suhtlusõiguse juhtumiga. Lisaks on kolme aasta jooksul tehtud kuuele perele ettekirjutus abivajava lapse kaitseks ja kohustatud tegema koostööd lastekaitsetöötajaga. Hooldus-ja suhtlusõiguse üle vaidlevaid vanemaid nõustatakse lastekaitsetöötajate poolt ühiselt lahenduste leidmisel, kokkulepete sõlmimisel (sh suhtluskorra koostamisel) ning vajadusel suunatakse vanemad perelepitusse või teiste erialaspetsialistide poole (nt võib vahel kasu olla pereteraapiast, et läbi rääkimata teemad saaksid kolmanda neutraalse osapoole toel lahenduse). Lapsele püütakse tagada turvaline keskkond, vältendada tal oma tundeid ning suunata vajalikele teenustele (nt psühholoogi, mänguteraapia jt teenustele). Lastekaitsetöötaja selgitab lapsele arusaadavalt olukorda, toetab teda igapäevaelus ning sekkub, kui lapse huvid on ohus. Lapsele rõhutatakse, et vanemate vaidlused ei ole tema vastutus.

Tori valla lastekaitsetöötajatele on tagatud lastekaitsejuhtumite lahendamisel juriidiline tugi. Kõik kohtule esitatavad avaldused ja arvamused vaatab üle jurist. Vaiete ja kaebustega tegeleb üldjoontes lastekaitseõunik kaasates vajadusel otsese juhi (abivallavanema). Juhul kui vaie puudutab ka mingeid teisi osapooli (nt haridus valdkonda), siis kaastakse vaide lahendamisse vastava eriala juht.

3.4 Lastekaitse menetluste analüüs

Järelevalve menetluses analüüsiti STARi kantud juhtumite viitenumbritega 24274432429, 25276217607, 25278676980, 23262964469, 23263319868, 24275033801, 24274479164, 25279367009 ja 24274994582 menetlemist.

SKA võimaldas lastekaitsetöötajatel järelevalvemenetluse ajal kanda STARi menetlustesse teave tehtud, kuid seni sisse kandmata jäänud toimingute kohta.

Lastekaitse juhtumite menetlemise analüüs edastati Tori Vallavalitsusele 19.12.2025 (nr 5.1-3/31898-1, registreeritud dokumendihaldussüsteemis Delta).

IV. TÄHELEPANEKUD

4.1 Tähelepanekud

- 4.1.1 Järelevalve raames tuvastati, et lastekaitsetöölt lahkunud töötajatel (M. K, K. K ja K.M) on STARis pooleli jäänud juhtumeid. Palume menetlused läbi vaadata ning hinnata juhtumitega seonduvaid edasisi toiminguid.
- 4.1.2 SKA juhib tähelepanu, et kui algatatud lihtmenetlus on loodud lapsele lapsehoiuteenusele suunamiseks, siis on soovitav lisada toimingusse see ka märksõnaga nt lihtmenetluses viitenumbri 25276027440 on algatatud seoses lapse lapsehoiuteenusele suunamisega. Muu probleem juhtum on registreeritud 22.01.2025 ning 06.10.2025 on menetlus lõpetatud. Antud aja vältel puuduvad vahepealsed sissekanded, millest võib/saab järeldada, et tööd perega ei ole tehtud. Lisaks on samale perele algatatud 09.01.2025 ka teine lihtmenetlus viitenumbri 25275701589 muu probleem, kus on tehtud päring Rahvastikuregistrisse ning samal päeval on juhtum lõpetatud. Vestluses selgus, et tegemist on lapsehoiuteenusele suunamisega.
- 4.1.3 Juhtumikorralduses tuleb kinnitada lapse abivajaduse hindamine ja tegevuskava, mis koostatakse juhtumiplaani raames. Hindamine viiakse läbi koos lapse ja perega ning vajadusel kaasatakse teisi spetsialiste. Kinnitamata juhtumiplaani ei ole võimalik vanemale esitada. Juhtumiplaan annab süsteemse ülevaate lapse heaolu valdkondadest, sealhulgas riskidest ja kaitseteguritest, ning määrab konkreetsed tegevused riskide vähendamiseks. Vanemale peab olema arusaadav, kuidas hinnatakse pere toimetulekut ning milliseid samme oodatakse koostöös lastekaitsetöötajaga või iseseisvalt lapse heaolu tagamiseks.

- 4.1.4 Tunnustamist väärivad Tori Vallavalitsuse poolt elluviidavad prioriteedid – lapse parimate huvide tagamine, ennetustöö tugevdamine, perekesksuse edendamine, asendushoolduse süsteemi arendamine, teenuste kvaliteedi järjepidev tagamine ning lastekaitse valdkonna järjepidev arendamine. On märgata, et lastekaitsetöös lähtutakse laste vajadustest ning lastele/peredele on kohapealne abi kättesaadav.

(allkirjastatud digitaalselt)
Monika Aun
peaspetsialist (järelvalve)